

Kurs Organizatora Turystyki PTTK 2011/2012

Metodyka – część I

Małgorzata Gładyś-Kwatek

**Studencki Klub Przewodników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie**

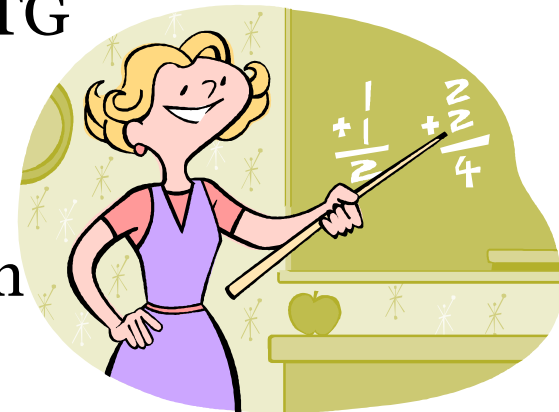

Zakres materiału

- Część I:

- Zasady prowadzenia wyjazdów w SKPTG
- Ogólne informacje o sposobie organizacji i prowadzenia wyjazdów
- Zasady udziału kursantów w wyjazdach

- Część II:

- Organizacja i prowadzenie wyjazdów, w tym wyjazdów specyficznych (np. namiotowe, inne dyscypliny turystyki)
- Przygotowanie do wyjazdu egzaminacyjnego

**Studencki Klub Przewodników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie**

Cele wykładów

- Część I:
 - Przygotowanie uczestników kursu do pełnienia roli uczestnika
 - Przekazanie informacji o przyjętych w Klubie założeniach odnośnie organizacji wyjazdów
- Część II:
 - Przygotowanie uczestników kursu do pełnienia roli szkolonego i egzaminowanego
 - Przygotowanie do samodzielnego prowadzenia wyjazdów, również w innych dyscyplinach turystyki

**Studencki Klub Przewodników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie**

Pryncypia

- Najważniejsze założenia naszych wyjazdów:
 - Bezpieczeństwo
 - Brak wynagrodzenia dla kadry
 - Formuła wyjazdu (poziom trudności, warunki, koszt) umożliwiająca udział jak największej liczbie uczestników
 - Balans pomiędzy turystyką a krajoznawstwem
 - Wyjazd ma być odpoczynkiem dla wszystkich uczestników
 - Staramy się budować dobrą atmosferę dla wszystkich uczestników
- Decyzje o wszelkich odstępstwach dotyczących formuły wyjazdu są podejmowane świadomie i komunikowane wcześniej uczestnikom
- Bezpieczeństwo i brak wynagrodzenia dla kadry nie podlegają dyskusji 😊

Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

Organizacja wyjazdu

Planowanie trasy

Dojazd

Noclegi

Wspólny sprzęt

Przygotowanie do wyjazdu

Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

Planowanie trasy

- Długość i trudność trasy dostosowana do:
 - pory roku
 - warunków pogodowych
 - możliwości uczestników
- Średnie tempo marszu:
 - latem ok. 3-4 GOT/h w górach i ok. 3-4 km/h na nizinach
 - zależne od rodzaju nawierzchni, utrudnień, wielkości grupy, ciężaru plecaków, warunków pogodowych
 - zimą może spaść poniżej 1 GOT na godzinę!!

Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

Planowanie trasy

- Długości odcinków dziennych:
 - Zależne od tempa marszu, kondycji grupy, warunków i długości wyjazdu
 - Im dłuższy wyjazd tym niższa średnia długość odcinków dziennych
- Planowanie pierwszego i ostatniego dnia wyjazdu
 - zmęczenie po podróży
 - konieczność powrotu do codziennych obowiązków

**Studencki Klub Przewodników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie**

Planowanie trasy

- Krajoznawstwo podczas wyjazdu
 - najciekawsze obiekty krajoznawcze na trasie i w okolicy
 - muzea
- Zaplanowanie czasu na zwiedzanie obiektów
 - sprawdzenie godzin otwarcia obiektów
 - potwierdzenie ich dostępności

**Studencki Klub Przewodników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie**

Dojazd

- Dojazd:
 - Rodzaje środków transportu – kiedy pociąg a kiedy autobus
 - Przesiadki – warianty awaryjne w przypadku opóźnień
 - Terminy „krytyczne”
- Zbiórka
 - Stacja początkowa pociągu lub pierwsza możliwa
 - Łatwo identyfikowalne miejsce
 - 20-30 minut przed podstawieniem pociągu
 - Zajmowanie miejsc w pociągu

Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

Noclegi

- Rodzaje noclegów:
 - schronisko PTTK lub PTSM
 - kwatera prywatna
 - baza namiotowa
 - namiot
- Rezerwacja noclegów
 - koniecznie w terminach „krytycznych”
 - potwierdzenie przyjęcia
 - w przypadku wyjazdów wielodniowych rezerwacja na 2-3 dni wprzód

**Studencki Klub Przewodników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie**

Wspólny sprzęt

- Sprzęt kuchenny
 - palnik + butla
 - garnek
 - chochla
- Namioty
- Apteczka
- Jedzenie
- Inne

**Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie**

Przygotowanie do wyjazdu

- Dokładne poznanie trasy i jej niebezpieczeństw przed wyruszeniem
- Prognoza pogody
- Plany awaryjne (dojazd, program, noclegi)
- Materiały kierownika wyjazdu:
 - numery telefonów do obiektów noclegowych
 - rozkłady pociągów i autobusów
 - szczegółowy rozkład na dojazd i powrót
 - numery telefonów do uczestników

Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

Kontakt z uczestnikami przed wyjazdem

- Umieszczenie informacji o wyjeździe w kalendarzu imprez
- „Poczta pantoflowa”
- Przygotowanie ulotki wyjazdowej
- Informacja o wyjeździe na stronie klubowej i liście dyskusyjnej
- Zebranie zaliczek
- **Na wyjazdach późno ogłaszanych jest mniej uczestników!**

Studencki Klub Przewodników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

Prowadzenie wyjazdu

Organizacja dnia

Rozliczanie finansowe

Odpowiedzialność za uczestników wyjazdu

**Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie**

Organizacja dnia

- Zapewnienie odpowiedniej ilości czasu na:
 - odpoczynek i sen
 - nawiązanie relacji „społeczno-towarzyskich” w grupie
 - codzienne mycie
 - czynności fizjologiczne ;)
 - postoje podczas trasy
 - część krajoznawczą

**Studencki Klub Przewodników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie**

Organizacja dnia

- Przykładowy plan dnia zimowego:
 - 7.00 - pobudka
 - 7.00-9.30 - pakowanie, przygotowanie śniadania przez wachtę śniadaniową
 - 9.30-15.30 – trasa
 - 15.30-16.00 – organizacja noclegu
 - 16.00-18.00 – mycie, przygotowanie kolacji, kolacja
 - 18.00 – 22.00 – mycie, czas dla grupy
 - 22.00-7.00 – cisza nocna

Studencki Klub Przewodników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

Organizacja dnia

- Przykładowy plan dnia letniego:
 - 8.00 – pobudka
 - 8.00-10.30 - pakowanie, przygotowanie śniadania przez wachtę śniadaniową, śniadanie
 - 10.30 – 17.30 – trasa
 - 17.30-18.00 – organizacja noclegu
 - 18.00-20.00 – mycie, przygotowanie kolacji, kolacja
 - 20.00-23.00 – mycie, czas dla grupy
 - 23.00-8.00 – cisza nocna

Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

Rozliczenie finansowe

- „Każdy płaci za siebie”
- Kadra nie pobiera wynagrodzenia ani zwrotu kosztów pobytu!!
- Różne modele prowadzenia finansów:
 - pieniądze grupowe
 - podział płatności pomiędzy uczestników
- Prowadzenie rozliczenia na bieżąco!!

**Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie**

Odpowiedzialność za uczestników - żywienie

- Kaloryczność posiłków
- Regularność posiłków
- Zróżnicowana dieta
- Witaminy i mikroelementy
- Koniecznie minimum jeden ciepły posiłek dziennie!!

**Studencki Klub Przewodników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie**

Odpowiedzialność za uczestników - higiena

- Higiena osobista
- Higiena przygotowania posiłków
- Odpowiednie przechowywanie produktów spożywczych
- Czysta woda
- Zapewnienie odpowiedniej ilości snu

**Studencki Klub Przewodników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie**

Odpowiedzialność za uczestników - ubiór

- Dobór ubrań do warunków pogodowych
 - Ochrona przed słońcem
 - Ochrona przed zimnem
 - Ochrona przed wiatrem
 - Ochrona przed deszczem
- Wygodne, rozchodzone, suche buty
- Czapka, szalik rękawiczki – nie tylko zimą

Odpowiedzialność za uczestników- sprzęt

- Okulary przeciwsłoneczne – nie tylko latem
- Wygodny plecak
- Odpowiednio dobrany śpiwór
- Latem – krem z filtrem, zimą – krem ochronny
- Warto zawsze mieć przy sobie:
 - Latarkę
 - Scyzoryk
 - Linę
 - zapalki

Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

Prowadzenie trasy

Prowadzenie trasy w terenie

Poruszanie się po drogach

Poruszanie się po mieście i w środkach komunikacji

Sytuacje awaryjne

Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

Prowadzenie trasy

- Generalne zasady:
 - Prowadzący + zamek
 - Tempo marszu dostosowane do najsłabszego uczestnika
 - Najsłabsi na przedzie (za wyjątkiem wycieczek zimowych)

Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

Postoje

- krótkie:
 - termiczny (10-15 min. po rozpoczęciu marszu lub podejścia)
 - awaryjne
 - hydrauliczne (siku 😊)
- dłuższe:
 - posiłki (kanapki lub na ciepło)
- postoje na scalenie grupy (czekamy aż ostatni uczestnicy dojdą i chwilę odpoczną)
- miejsce postoju bezpieczne i komfortowe
- częstotliwość zależna od warunków, kondycji grupy i rodzaju wyjazdu

Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

Prowadzenie trasy w terenie

- Kontrolowanie tempa marszu i rozciągania grupy
- Weryfikacja trasy z mapą
- Przechodzenie przez przeszkody – zatrzymujemy się w niedalekiej odległości po przejściu przez przeszkodę
- Bezpieczne poruszanie się w terenie

Poruszanie się po drogach

- Zgodnie z kodeksem ruchu drogowego:
 - Grupa <10 osób lewą stroną drogi pojedynczo
 - Grupa >10 osób prawą stroną drogi kolumną dwuosobową lub trzyosobową (*w zależności od natężenia ruchu*)
 - Po zmroku i w trudnych warunkach oświetlenie grupy (*z przodu białe, z tyłu czerwone, jeśli kolumna długa to z boku pomarańczowe*)

Poruszanie się po mieście i w komunikacji

- Zagrożenia cywilizacyjne:
 - psy
 - ludzie
 - ruch uliczny
- Większa kontrola grupy – w tłumie łatwiej się zgubić!
- Środki komunikacji
 - informowanie grupy jak długo jedziemy i gdzie wysiadamy
 - przygotowanie do wysiadania wcześniej

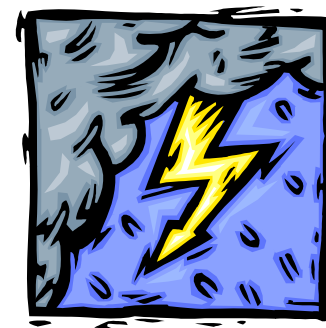
Studencki Klub Przewodników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

Sytuacje awaryjne - burza

- W przypadku pierwszych oznak burzy zawracamy lub skracamy trasę
- Niebezpieczne uderzenie pioruna w niedalekiej odległości (*powoduje zaburzenia akcji serca*)
- Większość burz w letnie popołudnia po upalnym dniu
- Odległość burzy (w metrach) liczba sekund pomiędzy błyskiem a grzmotem x 330

Sytuacje awaryjne - wycieczki zimowe

- Przygotowanie do niskiej temperatury:
 - zdjęcie metalowych zegarów, kolczyków, okularów – ryzyko odmrożenia
 - ubiór zapobiegający wychłodzeniu – szczególnie podczas postojów
 - krem ochronny na zimę (pamiętamy o uszach!)
 - bardziej kaloryczne posiłki
 - gorące napoje na drogę

Studencki Klub Przewodników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

Sytuacje awaryjne - wycieczki zimowe

- Zabezpieczenie przed wilgocią
 - zaimpregnowane buty
 - nieprzemakalne spodnie
 - stuptuty
 - lżejszy ubiór podczas marszu,
cieplejszy na postoju
 - suche skarpetki i rękawiczki

Sytuacje awaryjne - wycieczki zimowe

- Przygotowanie do utrudnionych warunków związanych z zimą i ze śniegiem:
 - wolniejsze tempo marszu
 - nieprzetarte szlaki
 - utrudnienie orientacji w terenie
 - krótszy dzień
 - zagrożenie lawinami
 - *dowiadywanie się o stopniu zagrożenia,*
 - *unikanie stoków nachylonych $>30^\circ$, południowych*
 - *ostrożne przechodzenie przez płaty śniegu o każdej porze roku*

Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

Przekazywanie informacji krajoznawczych

Oprowadzanie po obiektach

Organizacja grupy podczas przekazywania informacji

Forma przekazywania informacji

**Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie**

Oprowadzanie po obiektach

- **Obiekty sakralne**
 - dostosowanie ubioru do miejsca (brak lub wymóg nakrycia głowy, zakrycie ramion i kolan)
 - zachowanie ciszy i spokoju podczas zwiedzania
 - w przypadku obecności osób w obiekcie można na zewnątrz opowiedzieć o wnętrzu i zwiedzać indywidualnie
- **Nie zwiedzamy obiektów sakralnych w czasie nabożeństw!!**

**Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie**

Organizacja grupy

- Ustawienie grupy:
 - zapewnienie widoczności obiektu dla grupy i dla oprowadzającego
 - zapewnienie słyszalności oprowadzającego przez grupę
- Warto przewidzieć czas na robienie zdjęć obiektu

Przekazywanie informacji

- Dostosowanie treści do odbiorcy
- Odpowiednia emisja głosu
- Nie mówimy tego, czego nie wiemy lub nie jesteśmy pewni
- Z reguły nie mówimy o tym, czego nie widać

Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

Współzycie i współdziałanie w grupie

Obserwowanie uczestników podczas wycieczki

Potencjalne problemy w grupie

Alkohol na wyjeździe

Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

Obserwowanie uczestników wyjazdu

- Dobry kontakt z uczestnikami wyjazdu
- Obserwowanie uczestników – poszukiwanie symptomów świadczących o problemach
- Kontrolowanie sprzętu uczestników
- Kontrolowanie stanu zdrowia i zmęczenia uczestników

**Studencki Klub Przewodników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie**

Potencjalne problemy w grupie

- Konflikty
- Zmęczenie
- Problemy ze zdrowiem

**Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie**

Alkohol na wyjeździe

- Kiedy na pewno NIE?
 - w czasie trasy
 - osoby niepełnoletnie
 - w trudnych warunkach (zimno)
 - w miejscach niebezpiecznych
- Świadomość konsekwencji

Studencki Klub Przewodników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

Jak być świadomym uczestnikiem?

**Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie**

Świadomy uczestnik

- Znajomość obowiązków i odpowiedzialności organizatora wyjazdu
- Brak generowania problemów dla organizatora
- Aktywny udział w wyjeździe
- Wsparcie organizatora np. w przygotowywaniu posiłków, zakupach, pozyskaniu informacji
- Niestwarzanie niebezpieczeństwa dla siebie i dla grupy
- Pełna odpowiedzialność za siebie i gotowość do wzięcia odpowiedzialności za innych

Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie

Oczekiwania wobec kursantów na wyjazdach szkoleniowych

**Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie**

Szkolony

- Współudział w przygotowaniu i prowadzeniu wyjazdów szkoleniowych
- Odpowiedzialność za częściowe zadania związane z przygotowaniem i prowadzeniem wyjazdu (ze wsparciem kadry kursu)
- W pozostałych obszarach oczekiwane zaangażowanie minimum na poziomie świadomego uczestnika

**Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie**

Dziękuję za uwagę

**Studencki Klub Przodowników Turystyki Górskiej
Koło nr 23 przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie**